

**Posudek
na rigorózní práci Mgr. Radky Krejčíkové
„Krajní nouze a nutná obrana
Srovnání české úpravy s common law“**

Předložená práce obsahuje 130 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, šest základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je mimořádně obsáhlý a zahrnuje i velké množství zahraničních pramenů. Po formální stránce nesporně splňuje předložená práce požadavky kladné na práci rigorózní.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku poměrně obtížnou, a to nejen s ohledem na náročnost vlastní materie, ale především též proto, že komparace právních institutů v kontinentálních úpravách s úpravami v systému common law je někdy velmi svízelná. Nadto jde o problematiku vyvolávající v teorii i v aplikační praxi časté diskuse a jejíž úprava v anglo-americkém právním systému není obecně známá. Metody odborné a vědecké práce, které autorka při zpracování použila, odpovídají povaze tématu a vytyčenému cíli. Zpracování tématu je tedy rozhodně žádoucí a přínosné.

Po obsáhlejší úvodu, ve kterém autorka mimo jiné charakterizuje zaměření a cíl své práce, se nejprve zabývá v obecné teoretické rovině srovnáním kontinentálního a anglo-amerického právního systému. I když jde o kapitolu poměrně krátkou, obsahově je velmi dobře zpracovaná a svědčí o dobré erudici autorky. Na to navazuje kapitola věnovaná postavení okolností vylučujících protiprávnost v národních právních systémech (Česká republika – Irsko, Anglie, USA). Podaný výklad svědčí o velmi kvalitních znalostech autorky o systému common law a o její schopnosti vypořádat se se základními odlišnostmi obou systémů, zejména s určitou kazuističností a formalizovaností v anglo-americkém systému.

Čtvrtá a pátá kapitola práce se pak soustřeďuje na komparaci zkoumaných institutů (nutná obrana, krajní nouze) v obou právních systémech. Při rozboru české úpravy se autorka zdařile vyhnula popisnosti, k výkladu přistoupila samostatně s náležitou odbornou erudicí a tvůrčím způsobem využívá odborné prameny a judikaturu. Podněty autorky na zavedení tzv. omluvné krajní nouze a nutné obrany, resp. na uvolnění mezí v případech obrany „obydlí“, nejsou nedůvodné. Pokud jde o úpravu zahraniční, pak autorka vychází jednak z odborné literatury dále v hojné míře rovněž ze soudních rozhodnutí a patrně i z konzultací s prof. McDermottem - svým školitelem na zahraniční stáži. I zde třeba kladně hodnotit zasvěcenost, hloubku a pečlivost zpracování. To vše autorce umožnilo poměrně velmi úspěšně (řečeno jejími

vlastními slovy) „porovnávat neporovnatelné“. Překvapivé pro českého čtenáře je, že systém common law neobsahuje propracovanější úpravu excesů, pro jejíž zdokonalení se právě v České republice hojně pléduje. Podnětný je rovněž rozbor problematiky zvýšené ochrany obydlí v irské právní úpravě, vycházející z tzv. castle doctrine.

V závěru své práce autorka přehledně a výstižně shrnuje poznatky a stanoviska, ke kterým při zpracování své práce dospěla. Z porovnání komparovaných úprav vyvozuje klady a nedostatky těchto úprav a nastiňuje i některé podněty de lege ferenda pro českou právní úpravu.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako velmi zdařilou. Autorka prokázala, že se do náležité hloubky seznámila se zkoumanou problematikou a jejich širších obecně-teoretických a systémových souvislostí v porovnávaných právních systémech, a to nejen pokud jde o právní úpravu samotnou a její odraz v dosavadním literárním zpracování, ale zejména v judikatuře. Kladem práce je nejen pečlivost a svědomitost zpracování a práce s literárními prameny a s judikaturou, ale zejména schopnost autorky samostatně, tvořivě a erudovaně zkoumané instituty i jejich dílčí problémy analyzovat a porovnávat. V neposlední řadě třeba vyzdvihnout velmi dobré a efektivní využití poznatků, které získala při své zahraniční stáži.

Předložená práce po formální i po obsahové stránce nesporně splňuje požadavky na ni kladené a je rozhodně zcela způsobilým podkladem pro ústní obhajobu. Autorka jednoznačně prokázala schopnost samostatné tvůrčí odborné práce.

Při obhajobě své práce by autorka mohla vyjádřit svůj názor k otázce, ve kterých směrech se jí jeví zvýšená ochrana obydlí v Irsku podnětná pro českou právní úpravu, resp. ve kterých směrech tato irská úprava vyvolává v autorce pochybnosti.

V Praze dne 27.3.2015

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant